

ECOTURISMUL ȘI ARIILE PROTEJATE – CUM PUTEM PROTEJA NATURA PRIN CĂLĂTORII SUSTENABILE

Ecotourism and Protected Areas – How Can We Protect Nature Through Sustainable Travel

Codin Maria Flaviana

Facultatea Business și Turism, anul II
codinmaria23@stud.ase.ro

Coordonatorul lucrării:

Lect. univ. dr. Gheorghe Georgică

Rezumat: Această lucrare se concentrează pe evidențierea importanței ecoturismului în promovarea potențialului turistic al ariilor protejate din România. Lucrarea include abordări conceptuale privind ecoturismul, ariile protejate și dezvoltarea sustenabilă, fiind urmată de o analiză comparativă a practicilor ecoturistice implementate în ariile protejate Parcul Național Ceahlău și Parcul Natural Munții Bucegi, precum și modalitățile de promovare pe platformele web aferente acestor zone. Metoda de cercetare a constat într-un sondaj de opinie realizat prin intermediul unui chestionar distribuit tinerilor români interesați de arii protejate, pentru a identifica percepția acestora asupra ecoturismului, percepțiile asupra acestui concept și atitudinea față de practicile sustenabile ale turismului. În urma cercetării s-a constatat că tinerii din România atribuie o importanță ridicată ecoturismului și ariilor protejate asupra cărora reflectă un nivel de conștientizare ridicat.

Cuvinte cheie: ecoturism; arie protejată; turism sustenabil; biodiversitate

Abstract: This paper focuses on highlighting the importance of ecotourism in promoting the tourism potential of protected areas in Romania. It includes conceptual approaches related to ecotourism, protected areas and sustainable development, followed by a comparative analysis of ecotourism practices implemented in Ceahlău National Park and Bucegi Mountains Natural Park, as well as the promotional methods used on web platforms for these areas. The research method consisted of a survey through a questionnaire distributed to young Romanians interested in protected areas, with the aim of identifying their perception of ecotourism, their understanding of this concept and their attitude towards sustainable tourism practices. The survey revealed that young people in Romania attach great importance to and have a high level of awareness of ecotourism and protected areas.

Keywords: ecotourism; protected area; sustainable tourism; biodiversity

Clasificare JEL: Q26; Z10; Z32

Clasificare REL: 14F; 15C; 15D

1. Introducere

Prezenta lucrare se concentrează pe identificarea importanței ecoturismului și a ariilor protejate cât și pe rolul pe care îl au practicile ecoturistice, având ca principal obiectiv creșterea

gradului de conștientizare a tinerilor români în ceea ce privește conservarea naturii prin practicarea turismului sustenabil.

Într-o lume în care impactul activităților umane asupra mediului devine tot mai vizibil, ecoturismul se conturează ca o soluție viabilă în vederea echilibrării nevoilor și dezvoltării economice ale comunităților locale cu protejarea resurselor naturale. Conceptul de ecoturism s-a consolidat ca o formă de turism durabil, având drept obiectiv principal conservarea biodiversității și valorificarea responsabilă a patrimoniului natural și cultural. Spre deosebire de turismul convențional, ecoturismul promovează respectul față de mediul înconjurător, implicarea activă a turiștilor și sprijinirea comunităților locale.

Literatura de specialitate definește ecoturismul drept o formă de turism al cărei cadru de desfășurare este determinat de zonele naturale, care vizează un impact minim asupra ecosistemelor și care pune accent atât pe aprecierea naturii, cât și pe promovarea unei dezvoltări sustenabile (Nistoreanu et al., 2003). De-a lungul timpului au fost elaborate diverse definiții și principii ale ecoturismului, care evidențiază importanța reinvestirii unei părți din veniturile generate pentru protejarea resurselor naturale și pentru creșterea gradului de conștientizare privind importanța conservării. Astfel, ecoturismul reprezintă nu doar o modalitate de explorare și descoperire a naturii, ci și un instrument eficient de educație ecologică și de susținere a economiei locale (TIES, 2015).

Un aspect esențial al ecoturismului îl reprezintă relația sa strânsă cu ariile protejate, acestea fiind zone-cheie pentru conservarea biodiversității. Protejarea acestor arii asigură păstrarea habitatelor naturale, dar contribuie și la dezvoltarea unui turism responsabil, capabil să genereze beneficii economice și sociale fără a compromite echilibrul ecologic. Prin intermediul unei gestionări adecvate, ecoturismul are potențialul de a deveni un model de dezvoltare durabilă, în care activitățile turistice sunt planificate în așa fel încât să urmărească minimizarea impactului asupra mediului și să sprijine protejarea patrimoniului natural pentru generațiile viitoare.

Ariile protejate, precum Parcul Național Ceahlău și Parcul Natural Munții Bucegi, joacă un rol important în procesul de conservare a ecosistemelor fragile și în protejarea speciilor de faună și de floră aflate în pericol. Aceste spații sunt atât pentru menținerea echilibrului ecologic, cât și pentru educația ecologică a publicului și dezvoltarea unor modele de turism sustenabil. Gestionarea eficientă a acestor zone presupune atât măsuri stricte de protecție, cât și inițiative de promovare a turismului ecologic, pentru a permite vizitatorilor să descopere natura fără a o afecta negativ.

Prin implementarea unor strategii bine gândite, ecoturismul are potențialul de a deveni o sursă sustenabilă de venit pentru comunitățile locale, contribuind în același timp la protejarea pe termen lung a acestor ecosisteme valoroase.

2. Literatura de specialitate

2.1 Dimensiunea conceptuală a ecoturismului

Ecoturismul este o componentă a turismului care se recunoaște printr-o formă de turism durabil, ce constă în vizitarea ariilor protejate, dar și a zonelor naturale, având ca scop conectarea oamenilor cu natura, și care de regulă respectă un set de principii de durabilitate și bune practici. Adesea ecoturismul este considerat ca fiind un produs derivat al dezvoltării durabile datorită faptului că zonele ecologice fragile și ariile naturale pot fi protejate cu ajutorul banilor obținuți în urma desfășurării activităților de ecoturism (Dragu, 2015). Într-adevăr, ecoturismul are drept scop promovarea conservării prin intermediul unui regim de management durabil în cadrul unei politici durabile, având ca obiectiv crearea unei industrii a turismului verde și creșterea gradului de conștientizare din punct de vedere ecologic și sociocultural, precum și a comportamentul turiștilor (Pforr, 2001).

Una dintre primele definiții ale ecoturismului întâlnite în literatura de specialitate este cea dată în anul 1988, în cadrul Programului din Belize inițiat de Rio Bravo Conservation & Management Area: „ecoturismul este o formă de turism cu impact scăzut asupra mediului, bazat pe aprecierea acestuia și unde se depune un efort conștient în vederea reinvestirii unei părți adecvate din venituri pentru conservarea resurselor pe care se bazează. Este o formă de turism durabil și care asigură beneficii populației locale.”

Conform Nistoreanu et al. (2003), profesor în cadrul Facultății de Business și Turism, membru al Centrului Academic de Cercetări în Turism și Servicii (CACTUS), ecoturismul reprezintă o formă de turism desfășurată în arii naturale, al cărui scop îl reprezintă cunoașterea și aprecierea naturii și culturii locale, care presupune măsuri de conservare și asigură o implicare activă, generatoare de beneficii pentru populația locală. În același timp, în literatura de specialitate, ecoturismul este conturat ca fiind o formă de turism desfășurată în arii naturale, cu scopul de a cunoaște și aprecia atât natura, cât și cultura locală. De altfel, se mai precizează despre ecoturism faptul că “presupune măsuri de conservare și asigură implicarea activă, ce generează beneficii populației locale” (Nistoreanu et al., 2003, p. 76).

Conform definiției TIES (Tourism International Ecotourism Society), ecoturismul este o călătorie desfășurată responsabil în zone naturale, bazată pe conservarea mediului înconjurător, care sprijină bunăstarea comunităților locale și care implică interpretare și educație (TIES, 2015).

Scopul ecoturismului constă în conservarea biodiversității, iar dezvoltarea activităților turistice se va face cu parcurgerea unor filtre bine stabilite, obținute în urma suprapunerii tuturor studiilor de teren și monitorizărilor desfășurate de administrație și specialiști.

Activitățile de ecoturism și modul în care sunt planificate trebuie să integreze cele mai bune practici de turism și planificare în ceea ce privește conservarea naturii și dezvoltarea durabilă. Este important ca activitatea de turism să fie planificată și desfășurată astfel încât să urmărească reducerea impactului asupra mediului. De asemenea, produsul ecoturistic se derulează și este condus în așa fel încât să conserve și să valorifice mediul natural și cultural specific zonei, prin recunoașterea și implementarea practicilor caracteristice turismului durabil (Eco-România, 2025).

Turismul sustenabil este o formă de turism în care se urmărește minimizarea impactului negativ asupra mediului înconjurător și al comunităților locale, promovând în același timp beneficii economice, și socio-culturale pe termen lung. Conceptul are la bază principiile dezvoltării durabile, care presupun satisfacerea nevoilor prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi (Hornoiu, 2009).

Dezvoltarea turismului sustenabil răspunde nevoilor turiștilor actuali și ai regiunilor gazdă, protejând și îmbunătățind în același timp oportunitățile pentru viitor. Se consideră că acest lucru conduce la gestionarea tuturor resurselor într-un mod care să permită satisfacerea nevoilor economice, sociale și estetice, menținând totodată integritatea culturală, procesele ecologice esențiale, diversitatea biologică și sistemele de susținere a vieții.

2.2 Aspecte teoretice privind ariile protejate

Ariile protejate sunt zone desemnate pentru valoarea lor ecologică, științifică sau estetică. Astfel de zone servesc ca destinații de ecoturism datorită biodiversității unice, a peisajelor, a moștenirii culturale și a oportunităților de recreere. Ariile protejate sunt esențiale pentru conservarea biodiversității, sănătatea ecosistemului și dezvoltarea durabilă.

În prezent, conform definiției Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii (IUCN), o arie protejată este definită ca „o zonă de uscat și/sau apă destinată protecției și menținerii diversității biologice, a resurselor naturale și culturale asociate, gestionată prin mijloace legale sau alte metode eficiente” (Dudley, 2008, p. 8). Această delimitare conceptuală, recunoscută

la nivel global, subliniază importanța gestionării din punct de vedere licit a ariilor protejate, indiferent de cadrul acestora, în scopul conservării biodiversității și a resurselor naturale și culturale.

Zonele protejate se regăsesc într-o mare varietate de medii, de la munți până la mare, deșerturi, păduri și lacuri de apă dulce. Ele diferă aproape în toate aspectele, inclusiv în ceea ce privește scopurile pentru care sunt gestionate, dimensiunea lor, tipurile de situri și resursele pe care le protejează, precum și modul lor de administrare. Aceste mecanisme și gradul de protecție variază considerabil în funcție de tipul zonei protejate (Jungmeier și Arpa, 2022).

De-a lungul timpului, au apărut diverse terminologii pentru a desemna conceptul de arie protejată, cum ar fi parcuri naturale sau naționale, rezervații naturale, sanctuare marine, monumente naturale etc. Totuși, pentru a clarifica aceste noțiuni, IUCN a propus o clasificare a ariilor protejate în șase categorii (Figura 1):

Figura 1. Clasificare arii protejate conform IUCN

Sursa: Prelucrat de autor (Dudley, 2008, p.14)

La nivel global, se determină și alte clasificări ale ariilor protejate, precum: situri ale patrimoniului mondial, geoparcuri, arii Ramsar, rezervații ale biosferei și situri Natura 2000. Indiferent de clasificare, toate aceste arii protejate trebuie să fie îndreptate spre atingerea unor obiective precum: conservarea naturii, prevenirea activităților dăunătoare mediului și încurajarea turiștilor și a comunităților locale să participe activ la protejarea acestora (Worboys et al., 2015, pp. 22-24).

Scopul fundamental al acestor zone protejate este asigurarea continuității habitatelor naturale, iar în contextul creșterii turismului, acest obiectiv a favorizat dezvoltarea ecoturismului, care presupune o formă a desfășurării activităților într-un mod sustenabil (Gillespie, A., 2007). Activitățile turistice și desfășurarea acestora în ariile protejate pot aduce atât beneficii, cum ar fi creșterea locurilor de muncă, promovarea produselor locale, îmbunătățirea condițiilor de viață ale localnicilor și creșterea conștientizării valorilor ecologice ale zonei, cât și efecte negative, precum degradarea aerului, apei și solului. Astfel,

managementul ariilor protejate trebuie să răspundă la posibilele impacturi negative ale turismului pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor de conservare (Leung et al., 2018, p. 28).

Prin urmare, ariile protejate sunt locuri speciale și unice din punct de vedere al florei, faunei și peisajului, dedicate conservării naturale într-un mod sustenabil. Acestea oferă un cadru ideal și benefic pentru dezvoltarea unui turism durabil și necesită o gestionare adecvată, realizată de o autoritate responsabilă cu un plan de management bine definit, aliniat la obiectivele zonei respective.

3 Studiu comparativ privind practicile de implementare a ecoturismului în două arii protejate din regiunea Moldova, respectiv regiunea Muntenia

3.1 Scopul și obiectivele studiului

Scopul studiului comparativ privind implementarea ecoturismului și prezentarea online a ariilor protejate este de a analiza modalitățile prin care Parcul Național Ceahlău și Parcul Natural Munții Bucegi integrează turismul ecologic în gestionarea resurselor naturale, promovarea dezvoltării comunităților locale și protejarea biodiversității, având în vedere diversitatea geografică, ecologică și culturală a fiecărei regiuni. De asemenea, studiul urmărește evaluarea modului în care aceste parcuri sunt promovate pe platformele web specializate, identificând bunele practici și provocările întâmpinate în promovarea lor online.

Obiectivele studiului vizează:

- Analizarea strategiilor și reglementărilor ecoturistice aplicate în cele două parcuri, pentru promovarea ecoturismului și conservarea mediului;
- Investigarea impactului ecoturismului asupra biodiversității și peisajului natural în fiecare zonă protejată;
- Identificarea modelului de ecoturism adaptat specificului fiecărei regiuni și evaluarea impactului educațional asupra vizitatorilor;
- Evaluarea nivelului de accesibilitate și ușurința de utilizare a site-urilor web ale ariilor protejate, cu accent pe prezentarea informațiilor legate de biodiversitate, turism și protecția mediului;
- Analiza conținutului și designului site-urilor web, inclusiv utilizarea de instrumente multimedia, precum videoclipuri, tururi virtuale și hărți interactive, pentru a evalua eficiența acestora în promovarea ariilor protejate;
- Propunerea unor soluții pentru îmbunătățirea gestionării ecoturismului și optimizarea prezentării online a parcurilor, în vederea rezolvării problemelor identificate în procesul de promovare.

Prin această abordare comparativă, studiul va contribui la îmbunătățirea strategiilor de promovare a ecoturismului și a gestionării sustenabile a parcurilor naturale, atât în teren, cât și în mediul online, facilitând o mai bună conștientizare a importanței acestora în protejarea biodiversității și a mediului înconjurător.

3.2 Analiza comparativă a celor două arii protejate sub contextul geografic și ecologic

Parcul Național Ceahlău se află în județul Neamț, în Carpații Orientali și este recunoscut ca fiind una dintre cele mai importante arii protejate din România datorită peisajului montan spectaculos și a biodiversității. Încă de la înființarea parcului, ecoturismul a fost o direcție importantă, atât pentru promovarea turismului sustenabil, cât și pentru protejarea resurselor naturale. Conform Direcției de Administrație a Parcului Național Ceahlău, recordul de turiști se menține cel de la nivelul anului 2023, când s-au înregistrat peste 100.000 de vizitatori (Consiliul Județean Neamț, 2024). Această arie protejată urmărește direcția sustenabilă a turismului prin diverse modalități:

a) *Trasee ecoturistice și infrastructură turistică.*

Parcul Național Ceahlău este traversat de numeroase trasee montane, cele mai populare fiind cele care duc către vârful Toaca (1904 m) și Masivul Ceahlău. Aceste trasee sunt amenajate corespunzător și sunt folosite de turiști pentru drumeții, alpinism, observarea faunei și florei;

b) *Proiecte de informare/ conștientizare*

Prin colaborarea specialiștilor în conservarea biodiversității cu specialiști în comunicare, editare/ grafică, precum și cu fotografi specializați (wildlife), au fost realizate pliante, broșuri, mape de prezentare, afișe, postere, bannere și roll-up-uri. Tot pentru conștientizarea și sensibilizarea publicului, au fost amplasate panouri informative, din lemn, care prezintă principalele atracții turistice din zona Masivului Ceahlău, respectiv specii și habitate de interes conservativ, o hartă a rețelei ariilor naturale protejate din zona Masivului Ceahlău și date generale despre proiect;

c) *Parteneriate pentru conservare*

Parcul Național Ceahlău colaborează cu autoritățile locale și diverse organizații non-guvernamentale (ONG-uri) pentru a implementa proiecte de conservare a biodiversității și pentru a sprijini turismul ecologic. Un exemplu ar fi parteneriatele cu organizații precum WWF România (World Wide Fund for Nature Romania) și Asociația pentru Ecoturismul din România, care implementează inițiative de protejare a faunei și a florei din parc.

d) *Reglementări ecoturistice și protecția mediului*

Prin restricționarea accesului în anumite zone ale parcului pentru a proteja speciile de flori rare și protejate, care se dezvoltă în aceste arii. Această interdicție este impusă pentru a preveni orice impact negativ asupra acestor specii și pentru a asigura conservarea lor în mediul natural.

Implementarea ecoturismului în Parcul Național Ceahlău a avut un impact semnificativ asupra promovării unui turism sustenabil, în care conservarea mediului și educația ecologică sunt priorități fundamentale. Totuși, provocările precum supraaglomerarea și impactul asupra faunei necesită strategii suplimentare pentru asigurarea unei protecții pe termen lung a resurselor naturale din parc. Oportunitățile de dezvoltare ale unui turism responsabil și educațional sunt în continuă expansiune, iar implicarea comunității locale joacă un rol esențial în succesul acestui tip de turism.

Parcul Natural Munții Bucegi este situat în Carpații Meridionali, cuprinzând județele Prahova, Dâmbovița și Brașov. Este una dintre cele mai populare destinații de turism montan din România datorită peisajului său impresionant și a atracțiilor naturale, cum ar fi Cheile Zănoagei, Sfinxul și Babele. În vederea implementării ecoturismului, această arie protejată urmărește scopuri sustenabile ale turismului precum:

a) *Trasee ecoturistice și infrastructură turistică*

Munții Bucegi sunt cufundați în trasee turistice de diferite dificultăți, de la trasee ușoare pentru familii până la rute mai dificile pentru alpinism. Parcul Natural Munții Bucegi dispune de o infrastructură turistică bine dezvoltată, cu multiple centre de informare ecologică și refugii montane. De exemplu, la Cabana Babele și Cabana Caraiman turiștii pot beneficia de informații despre biodiversitatea zonei, regulile de protejare a mediului și diverse activități ecoturistice.

b) *Proiecte de educație ecologică și promovarea turismului sustenabil*

În parcul Bucegi sunt organizate diverse programe educaționale pentru vizitatori, inclusiv tururi ghidate în care sunt prezentate elemente de biodiversitate și conservare. Aceste activități sunt esențiale pentru sensibilizarea turiștilor cu privire la importanța protejării mediului.

c) *Reglementări ecoturistice și protecția mediului*

Pentru a proteja ecosistemele sensibile, în anumite părți ale Parcului Natural Bucegi există restricții de acces. Aceste restricții sunt impuse pentru protejarea faunei și pentru a reduce impactul turismului asupra vegetației și animalelor. Munții Bucegi au fost împărțiți în zone cu regimuri de protecție diferite, în funcție de sensibilitatea faunistico-floristică a fiecărei regiuni. Zonele de vârf și anumite locuri de refugiu pentru animale sunt mai restricționate pentru a asigura un nivel minim de perturbare.

d) *Colaborarea cu autoritățile locale și organizațiile de mediu*

În Parcul Natural Munții Bucegi administrația parcului colaborează cu diverse autorități locale și organizații de mediu pentru a proteja resursele naturale și pentru a promova un turism ecologic sustenabil. Aceste parteneriate includ autoritățile din județele Prahova, Dâmbovița și Brașov, care sprijină dezvoltarea infrastructurii și educația ecologică. ONG-uri precum WWF România, Asociația pentru Ecoturismul din România și Societatea Ornitologică Română sunt implicate activ în proiectele de conservare și ecoturism din Bucegi, având rolul de a implementa proiecte de protecție a faunei și educație ecologică pentru turiști.

Implementarea ecoturismului în Parcul Natural Munții Bucegi a avut un rol semnificativ în promovarea unui turism în care accentul este pus pe protecția mediului și pe educația ecologică. Cu toate acestea, provocările precum numărul mare de vizitatori și impactul asupra ecosistemelor locale impun necesitatea unor măsuri suplimentare de protecție și gestionare a resurselor naturale. Parcul Natural Bucegi înregistrează anual peste un milion de turiști (Administrația PNB, 2024). În ciuda acestor dificultăți, parcul prezintă un potențial mare de dezvoltare în ceea ce presupune turismul responsabil, ceea ce poate contribui la conservarea parcului.

Așadar, cele două parcuri reprezintă destinații remarcabile din România, care atrag turiști din întreaga lume datorită peisajelor montane impresionante și a unicității biodiversității. De asemenea, atât Parcul Național Ceahlău cât și Parcul Natural Munții Bucegi își impun regulile prin aplicarea legislației naționale și internaționale privind protecția mediului și conservarea biodiversității, iar autoritățile responsabile aplică amenzi și contravenții celor care încalcă aceste reglementări (poluarea, distrugerea sau deteriorarea vegetației, colectarea ilegală de animale și plante, campare ilegală etc.). În ceea ce privește diferențele dintre cele două parcuri, s-a remarcat faptul că Parcul Ceahlău este mai puțin accesibil din punct de vedere turistic comparativ cu Parcul Natural Munții Bucegi, ceea ce poate reduce impactul turismului de masă. Parcul Natural din Bucegi are un număr mai mare de vizitatori, iar gestionarea turismului sustenabil este mai dificilă din cauza atracțiilor deja existente (e.g. Castelul Peleş, stațiunile montane).

În cele din urmă, ambele arii protejate urmează direcția sustenabilă a turismului și introduc practici ecoturistice în sistemul de funcționare al acestora, aflându-se în continuă dezvoltare de idei, proiecte și implementări.

3.3 Analiză comparativă a celor două arii protejate privind prezentarea în mediul online

În cele ce urmează, se va realiza analiza comparativă a website-urilor ariilor protejate pe baza unui model tabelar, site-urile fiind analizate din perspectiva criteriilor accesibilitate și ușurință în utilizare (usability), design și conținut pentru a identifica relevanța acestor platforme web în promovarea ariilor (Tabelul 1 și Tabelul 2).

Cele mai bune practici:

Din punct de vedere al accesibilității și al ușurinței în utilizare, website-urile Parcului Național Ceahlău și Parcului Natural Bucegi sunt optimizate cu scopul de a fi ușor de găsit, fiind printre primele rezultate afișate în motorul de căutare Google. Acestea nu necesită costuri

pentru accesare și sunt structurate astfel încât orice utilizator, indiferent de vârstă sau nivel de experiență, să le poată folosi cu ușurință. Meniurile sunt bine organizate, iar butoanele interactive facilitează către o navigare mai rapidă. Ambele site-uri sunt disponibile și în limba engleză, iar cel al Parcului Natural Bucegi oferă și o variantă în limba germană, ceea ce asigură accesibilitate pentru turiștii internaționali.

Designul site-urilor este modern și atractiv, utilizând culori inspirate din natură, predominant nuanțe de verde, pentru a sublinia specificul ecoturistic. Fonturile sunt lizibile, proporțiile textului sunt bine alese, iar imaginile și videoclipurile de înaltă calitate contribuie la o experiență vizuală plăcută. De asemenea, logo-urile parcurilor și ale partenerilor sunt vizibile și bine integrate în designul general.

În ceea ce privește conținutul, ambele website-uri furnizează informații actualizate despre biodiversitate, atracțiile turistice și regulile de vizitare. Sunt disponibile hărți detaliate care ajută vizitatorii să se orienteze în parc și să aleagă traseele potrivite. Modalitățile de plată a taxelor de vizitare sunt flexibile, incluzând atât achitarea în numerar la fața locului, cât și posibilitatea de cumpărare online. Parcul Natural Bucegi explorează și opțiuni inovatoare precum plata prin Bitcoin și Revolut. În plus, ambele parcuri au o prezență activă în mediul online, oferind acces la pagini dedicate pe platforme precum Facebook, Instagram, Twitter și YouTube, facilitând astfel promovarea și informarea publicului.

Analiză platforma web Parcul Ceahlău

Tabel 1

Parcul Național Ceahlău https://www.ceahlaupark.ro/	Accesibilitate și ușurință în utilizare	Design	Conținut
	Website-ul parcului este ușor de utilizat, având un meniu clar și butoane intuitive.	Text lizibil, folosind fonturi moderne și ușor de citit.	Informații detaliate despre parc: trasee turistice, biodiversitate, regulament de vizitare.
	Disponibil și în limba engleză, facilitând accesul turiștilor străini.	Conținut vizual atractiv, incluzând imagini de calitate și videoclipuri.	Date despre condițiile meteo, hărți interactive și puncte de interes.
	Viteza de încărcare este optimizată, asigurând o navigare rapidă.	Elemente grafice și logo-uri bine integrate, reprezentând identitatea parcului.	Modalități de achiziție a билетelor (online și la fața locului).
	Meniul site-ului este structurat clar, permițând utilizatorilor să acceseze rapid secțiuni importante precum trasee turistice, reguli de vizitare și contact. De exemplu, un turist poate găsi informațiile despre traseul „Cabana Dochia” în doar două clicuri.	Utilizarea imaginilor de fundal din Parcul Ceahlău, menținerea unui contrast optim între text și imagini, asigurând o bună lizibilitate.	Link-uri către rețele sociale: Facebook, Instagram, YouTube pentru actualizări și comunitate.

Sursa: prelucrat de autor pe baza informațiilor de pe site Național Ceahlău (2025)

Analiză platforma web Parcul Munții Bucegi

Tabel 2

Parcul Natural Munții Bucegi https://www.bucegipark.ro/ro/theme-trails	Accesibilitate și ușurință în utilizare	Design	Conținut
	Structura site-ului este clară, cu un meniu principal bine organizat care permite acces rapid la secțiuni precum "Despre noi", "Explorează", "Atracții" și "Documente publice"	Fotografii atractive ale peisajelor și faunei din parc, îmbunătățind experiența vizuală a utilizatorilor.	Secțiunea "Despre noi" oferă detalii despre istoria parcului, echipa și consiliul științific.
	Site-ul este disponibil în trei limbi: română, engleză și germană, facilitând accesul turiștilor internaționali.	Tipografia aleasă facilitează citirea conținutului, contribuind la o experiență plăcută de navigare.	Site-ul descrie diverse atracții, inclusiv trasee tematice, puncte de belvedere și peșteri.
	Viteza de încărcare este optimizată, asigurând o navigare rapidă.	Culorile utilizate reflectă tematica naturală a parcului, oferind o atmosferă relaxantă.	Secțiunea "Explorează" include materiale multimedia care ilustrează frumusețea parcului.
	Există o pagină dedicată cu răspunsuri la cele mai comune întrebări ale vizitatorilor, oferind informații utile despre acces, siguranță și reguli de vizitare.	Pictogramele și butoanele sunt concepute pentru a ghida utilizatorii în mod eficient prin site.	Planul de management și regulamentul parcului sunt disponibile pentru consultare în secțiunea dedicată.

Sursa: prelucrat de autor pe baza informațiilor de pe site Parcul Natural Munții Bucegi (2025)

Probleme potențiale:

Un aspect important al accesibilității este viteza de încărcare a site-ului. În timp ce Parcul Național Ceahlău se încadrează în standardul de 3 secunde, site-ul Parcului Natural Bucegi necesită îmbunătățiri pentru optimizarea dimensiunii imaginilor și a altor resurse multimedia. O altă problemă identificată este că site-ul Parcului Național Ceahlău nu oferă momentan o variantă în limbi suplimentare, ceea ce ar putea limita accesul turiștilor internaționali.

Din punct de vedere al designului, site-ul Parcului Natural Bucegi ar putea beneficia de o îmbunătățire a contrastului între fundal și text, pentru a asigura o lizibilitate mai bună. De asemenea, unele elemente grafice pot fi optimizate pentru a oferi o experiență mai coerentă și mai modernă.

În ceea ce privește conținutul, structura meniului variază între cele două site-uri. Parcul Național Ceahlău oferă informații detaliate, însă ar putea include mai multe resurse multimedia și actualizări despre evenimente și activități. Site-ul Parcului Natural Bucegi este încă în proces de modernizare, ceea ce explică lipsa unor secțiuni esențiale. Un alt aspect care necesită îmbunătățire este diversificarea metodelor de plată, astfel încât vizitatorii să poată achita taxele în mod cât mai comod și securizat.

Pentru a asigura o experiență online cât mai eficientă, administrațiile celor două parcuri ar trebui să implementeze constant îmbunătățiri pe baza acestor observații, transformând eventualele probleme în oportunități de dezvoltare.

4. Cercetare vizând percepția tinerilor români asupra ecoturismului, a practicilor ecoturistice și a ariilor protejate

4.1 Metodologia cercetării

Scopul cercetării a fost de a analiza percepțiile tinerilor români asupra ecoturismului și ariilor protejate, precum și modul în care aceștia înțeleg conceptul de călătorii sustenabile. Studiul și-a propus să identifice nivelul de cunoaștere a ecoturismului, experiențele anterioare ale respondenților în vizitarea ariilor protejate, percepțiile acestora privind viitorul ecoturismului și măsurile care ar trebui adoptate în România, precum și preferințele lor în ceea ce privește activitățile ecoturistice.

Obiectivele cercetării:

- Identificarea nivelului de conștientizare al importanței și al scopurilor ecoturismului;
- Determinarea nivelului de familiaritate al respondenților cu conceptul de ecoturism și cu ariile protejate;
- Cunoașterea preferințelor turiștilor și considerentele pe care le au în privința măsurilor ecoturistice.

Pentru obiectivele anterioare se propun următoarele ipoteze:

- Majoritatea respondenților indică un nivel ridicat de conștientizare asupra scopului și importanței ecoturismului;
- Cei mai mulți respondenți definesc corect conceptul de ecoturism;
- Majoritatea respondenților sunt atrași de locurile ce combină frumusețea naturii și activitățile în aer liber.

Cercetarea, desfășurată în perioada 22.03-27.03.2023, a fost de natura cantitativă, a avut un caracter exploratoriu și s-a bazat pe metoda sondajului de opinie. Instrumentul principal de colectare a datelor a fost un chestionar online, realizat prin Google Forms și distribuit prin e-mail, WhatsApp și rețele de socializare (Facebook și Instagram) către colegi, prieteni, rude și membri ai comunităților interesate de ecoturism și arii protejate. Chestionarul a fost trimis către un număr minim estimativ de 420 de persoane.

Cercetarea a avut un eșantion de 118 persoane, dintre care 6 respondenți au fost eliminați, deoarece nu făceau parte din segmentul țintă, respectiv tineri cu vârsta cuprinsă între 18-35 de ani. În urma cercetării au fost conturate rezultate relevante în atingerea obiectivelor stabilite și vor fi prezentate în cadrul următoarei secțiuni.

Chestionarul aferent cercetării a fost format din 15 întrebări, acesta fiind trimis către prieteni, familie, colegi, persoane pasionate de ariile protejate. Dintre acestea, ultimele 4 întrebări au avut rol de a contura profilul respondenților din punct de vedere al vârstei, statutului socio-profesional, studiilor și genului, iar restul de 11 întrebări au avut rolul de a atinge obiectivele menționate anterior pentru identificarea importanței ecoturismului și a practicilor de turism sustenabile.

4.2 Rezultate și discuții

Rezultatele și corelațiile ce urmează a fi analizate au fost obținute prin prelucrarea datelor cu ajutorul unor programe dedicate analizei statistice și econometrice precum SPSS și Excel.

În vederea analizei profilului respondenților, datele referitoare la caracteristicile socio-demografice au fost prezentate în Tabelul 3.

Profilul socio-demografic al respondenților

Tabel 3

Criteriu de clasificare	Categorii	Procente
Gen	Feminin	62,7%
	Masculin	37,3%
Vârstă	18-24 de ani	95,8%
	25-34 de ani	2,5%
	35 de ani și peste	1,7%
Statut socio-profesional	Elev/Student	83,1%
	Angajat	12,7%
	Antreprenor/Întreprinzător	2,5%
	Liber profesionist	0,8%
	Șomer	0,8%
Studii absolvite	Liceu	80,5%
	Masterat	16,1%
	Doctorat	2,5%
	Postdoctorat	0%
	Fără studii	0,8%

Sursa: prelucrat de autor pe baza rezultatelor cercetării

Majoritatea respondenților (98%) au fost tineri cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani, cei mai mulți fiind elevi și studenți. Această categorie poate aduce perspective valoroase asupra ecoturismului prin interesul pentru sustenabilitate, deschiderea către noi experiențe și utilizarea tehnologiei pentru a promova turismul responsabil.

În vederea interpretării rezultatelor, au fost analizate o serie de corelații dintre datele înregistrate în baza profilului respondentului, precum statutul socio-profesional sau nivelul de educație și nivelul de familiarizare cu termenul de ecoturism și practici sustenabile, dar și nivelul de conștientizare a importanței ecoturismului.

a) *Asocierea dintre statutul socio-profesional și percepția asupra scopului ecoturismului*

În ceea ce privește primul obiectiv, în vederea interpretării rezultatelor și testării primei ipoteze, în cazul celor două întrebări din cadrul chestionarului, majoritatea respondenților (51,7%) consideră protejarea mediului un scop principal al ecoturismului, așa cum este prezentat în Figura 2.

- *Testul Chi-pătrat* are o valoare de 35.397 cu $p < 0.05$, ceea ce indică o asociere semnificativă între statutul socio-profesional și percepția asupra scopului ecoturismului.
- *Cramér's V* = 0.325, ceea ce sugerează o asociere de intensitate moderată între variabile.

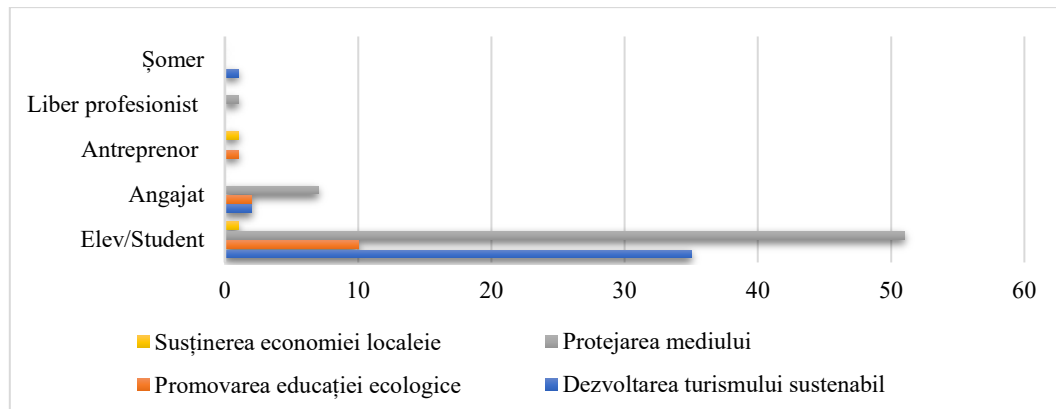

Figura 2. Asocierea dintre statutul socio-profesional și percepția scopului ecoturismului

Sursa: prelucrat de autor pe baza rezultatelor cercetării

Astfel, rezultatele validează prima ipoteză, indicând un nivel ridicat de conștientizare și identificare a scopurilor ecoturismului din partea respondenților, aspect strâns legat cu statutul socio-profesional al acestora.

b) Raportul dintre nivelul de familiarizare cu ecoturismul și percepția asupra scopului ecoturismului

În continuare, în vederea testării validității celei de a doua ipoteze, în cazul celor două întrebări din cadrul chestionarului s-a observat că persoanele mai familiarizate cu ecoturismul (nivel 3, 4 și 5) tind să asocieze ecoturismul cu protejarea mediului (Figura 3).

- *Testul Chi-pătrat* = 24.452, cu $p = 0.018$, indică o relație semnificativă între cele două variabile
- *Cramér's V* = 0.270, ceea ce sugerează o asociere de intensitate slabă spre moderată

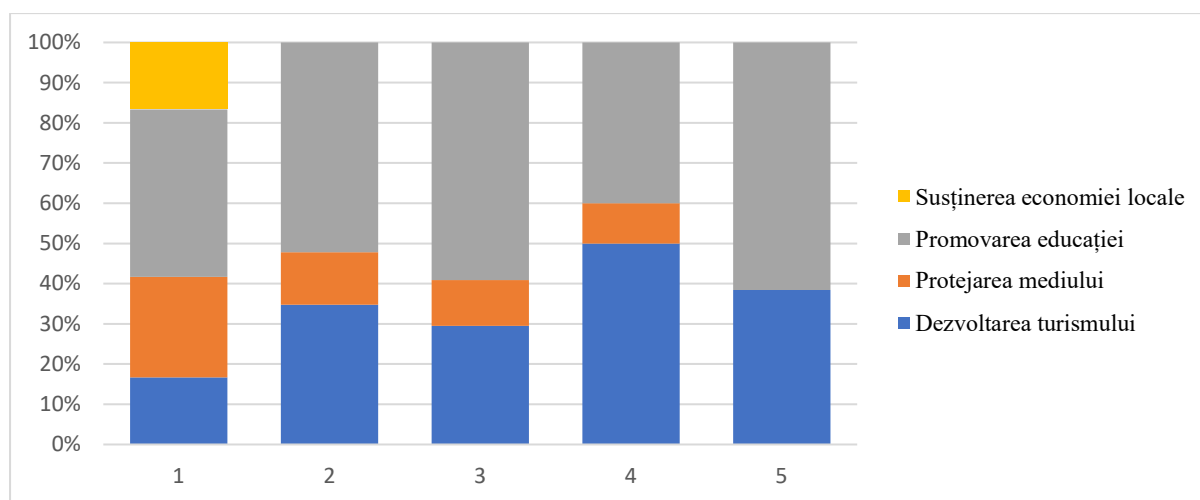

Figura 3. Raportul dintre nivelul de familiarizare cu ecoturismul și percepția asupra scopului ecoturismului

Sursa: prelucrat de autor pe baza rezultatelor cercetării

Așadar, prin prezentele rezultate, ipoteza conform căreia majoritatea respondenților indică un nivel ridicat de conștientizare asupra scopului și importanței ecoturismului este validată.

c) Corespondența dintre familiarizarea cu ecoturismul și percepția asupra importanței turismului pentru protejarea mediului

În ceea ce privește primul obiectiv și ipoteza acestuia, s-a remarcat că cei mai familiarizați respondenți (nivel 5) consideră turismul foarte important pentru protejarea mediului, iar cei mai puțin familiarizați (nivel 1-2) au opinii mai variate. Așadar, observăm că o persoană, cu cât este mai familiarizată cu termenul de ecoturism, cu atât acordă o importanță mai mare protejării mediului (Figura 5).

- *Testul Chi-pătrat* = 38.685, $p = 0.001$, indică o relație semnificativă.
- *Cramér's V* = 0.294, ceea ce sugerează o asociere de intensitate moderată.

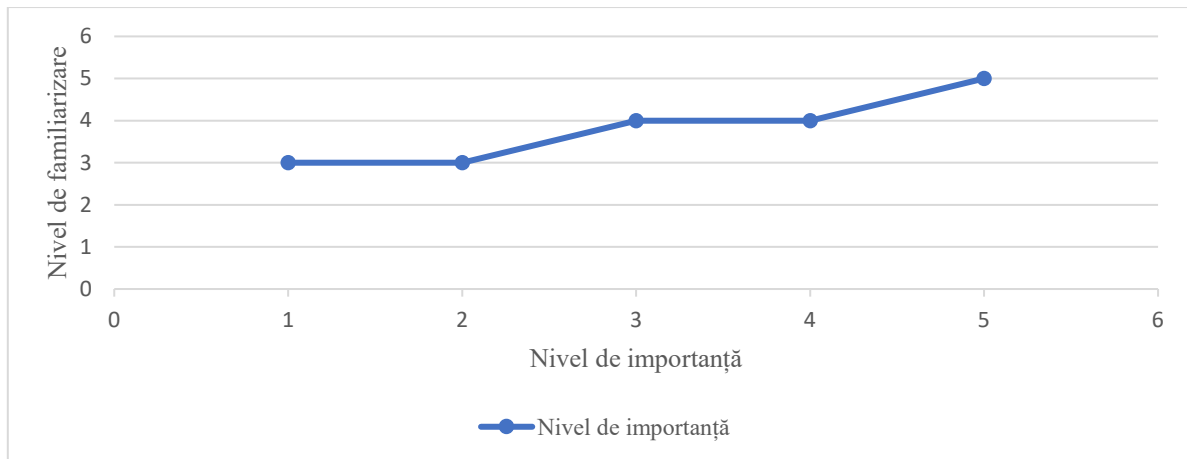

Figura 4. Corespondență nivel de familiarizare și importanța acordată

Sursa: prelucrat de autor pe baza rezultatelor cercetării

În urma rezultatelor obținute, ipoteza conform căreia majoritatea respondenților indică un nivel ridicat de conștientizare asupra importanței ecoturismului a fost validată, printr-o asociere de intensitate moderată între nivelul de familiarizare cu acest concept și importanța acordată.

d) Ce tipuri de activități ecoturistice ați prefera să faceți într-o arie protejată?

În urmărirea celui de al treilea obiectiv și testarea ipotezei acestuia, pentru a afla preferințele respondenților, o întrebare a chestionarului a vizat o serie de activități ecoturistice. Această întrebare contribuie la identificarea tipurilor de activități care îi atrag pe turiști și ce variante de ecoturism sunt favorizate de către aceștia (Figura 5).

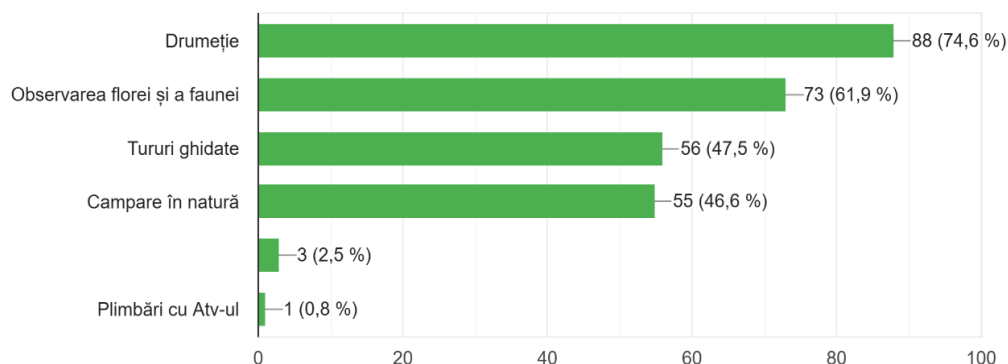

Figura 5. Preferințe privind activitățile ecoturistice

Sursa: prelucrat de autor pe baza rezultatelor cercetării

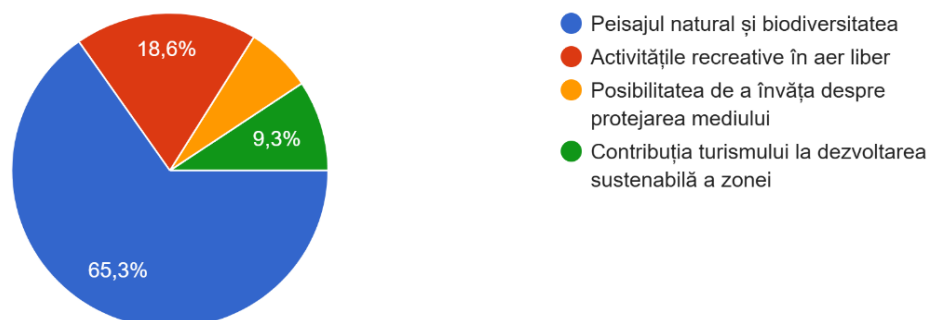
Conform rezultatelor, majoritatea respondenților preferă drumețiile (74,6%) și plimbările în care să observe flora și fauna (61,9%). De altfel, 47,5% dintre respondenți au ales și varianta "tururi ghidate", 46,6% dintre aceștia preferă campările în natură, iar la varianta "Altele" din seria de răspunsuri, a fost adăugată de respondenți și activitatea de plimbări cu ATV-ul.

e) Ce anume va atrage cel mai mult la un loc ecoturistic?

În continuare, se va reflecta asupra testării celei de a treia ipoteze și îndeplinirea obiectivului aferent. În vederea identificării aspectelor pe care respondenții le consideră atractive în turismul practicat în zonele naturale, aceasta a fost una dintre întrebările din cadrul chestionarului, iar răspunsurile obținute au oferit o imagine relevantă asupra factorilor care determină interesul pentru acest tip de turism (Figura 6).

14. Ce vă atrage cel mai mult la un loc ecoturistic?

118 răspunsuri

Figura 6. Principalele atracții ecoturistice*Sursa:* prelucrat de autor pe baza rezultatelor chestionarului

În urma analizei rezultatelor, s-a concluzionat că 65,3% dintre respondenți consideră atractiv peisajul natural și biodiversitatea, 18,6% se bucură de activitățile recreative în aer liber, în timp ce 9,3% găsesc contribuția turismului la dezvoltarea sustenabilă a zonei un lucru plăcut, iar 6,8% dintre aceștia sunt interesați de a învăța despre protejarea mediului.

În urma întrebărilor anterioare, se poate spune că tinerii români încă sunt pasionați de conservarea naturii și de activitățile turistice desfășurate în cadre naturale, în care cunosc îndeaproape biodiversitatea și se conectează cu natura. Mai mult de atât, aceștia conștientizează măsurile de protejare ale acestor arii naturale, ceea ce este un pas în plus către sustenabilitate. Corelațiile dintre perechile de variabile ne ajută să înțelegem legăturile dintre aspecte ale profilului social și raționamentele respondenților, creând astfel tendințe statistice.

5. Concluzii și direcții viitoare

Într-o lume în care dezvoltarea economică și progresul tehnologic amenință echilibrul natural, ecoturismul devine o soluție viabilă pentru protejarea mediului și promovarea unui turism responsabil. Ariile protejate joacă un rol esențial în conservarea biodiversității, oferind un refugiu pentru numeroase specii de plante și animale, dar și un spațiu de relaxare și educație pentru oameni.

Ecoturismul, prin principiile sale de sustenabilitate, nu doar că minimizează impactul negativ asupra mediului, dar și încurajează comunitățile locale să adopte practici prietenoase cu natura. Activitățile desfășurate în aceste zone – de la drumeții și observarea faunei, până la implicarea în proiecte de conservare – contribuie la conștientizarea importanței protejării ecosistemelor fragile.

Studiul de caz realizat asupra Parcului Național Ceahlău și Parcului Natural Munții Bucegi a evidențiat atât bunele practici ecoturistice implementate, cât și provocările întâlnite de aceste zone. Analiza comparativă a evidențiat faptul că ecoturismul poate contribui semnificativ la promovarea ariilor protejate, însă succesul său depinde de măsurile de conservare aplicate și de gradul de implicare al turiștilor și autorităților locale. În special, s-a observat că metodele de promovare online au un impact considerabil asupra atractivității acestor zone, influențând atât numărul vizitatorilor, cât și comportamentul acestora față de natură.

Pentru a îmbunătăți gestionarea ecoturismului în Parcul Național Ceahlău și Parcul Natural Munții Bucegi, ar fi necesară o mai bună reglementare a fluxului de turiști, investiții în infrastructura ecologică și intensificarea campaniilor de educare privind comportamentul responsabil în natură.

De asemenea, platformele online ar putea fi utilizate mai eficient pentru a promova regulile de vizitare și importanța conservării biodiversității. Printr-o gestionare atentă, strategii de promovare mai bine direcționate și o implicare activă a autorităților și comunităților locale, aceste arii protejate pot deveni exemple de succes în ecoturism, asigurând conservarea patrimoniului natural pentru generațiile viitoare.

Rezultatele sondajului realizat în rândul tinerilor români interesați de ecoturism au subliniat faptul că aceștia atribuie o importanță ridicată ariilor protejate și adoptă frecvent practici sustenabile. Această categorie de turiști este tot mai conștientă de impactul activităților turistice asupra mediului și consideră că dezvoltarea ecoturismului trebuie să fie o prioritate în strategiile naționale de conservare.

În final, ecoturismul reprezintă o oportunitate valoroasă pentru protejarea naturii și promovarea dezvoltării durabile. Prin integrarea turismului în zonele protejate, putem sprijini conservarea biodiversității și susține comunitățile locale. Pentru a asigura un impact pozitiv, este esențială implementarea unor practici de turism responsabil și durabil. Pe termen lung, această abordare poate contribui semnificativ la păstrarea frumuseții naturale pentru generațiile viitoare.

Mulțumiri

Cu această ocazie, doresc să îi mulțumesc domnului Lect. univ. dr. Gheorghe Georgică pentru coordonarea prezentei lucrări, dar și pentru susținere și încredere.

Bibliografie

1. Administrația PNB (2025). *Parcul Natural Bucegi*. [online] Disponibil la: <https://www.bucegipark.ro/ro/> [Accesat la 20 Martie 2025].
2. Administrația PNC (2025). *Parcul Național Ceahlău*. [online] Disponibil la: <https://www.ceahlaupark.ro/> [Accesat la 20 Martie 2025].
3. Asociația pentru Ecoturism din România, 2019. ECO DESTINAȚII - Descoperă EcoRomânia. [online] Disponibil la: <https://www.eco-romania.ro/eco-destinatii/> [Accesat la 22 Martie 2025].
4. Consiliul Județean Neamț, 2024. *Turism*. [online] Disponibil la: <https://www.cjneamt.ro/turism/> [Accesat la 20 Martie 2025].
5. Dragu, C.A. (2015). Ecoturismul în România între teorie și practică. *Revista EcoStudent*.
6. Dudley, N. (2008). *Guidelines for applying protected area management categories*. Gland, Nyon: IUCN Publications Services, 21, [online] Disponibil la: <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/pag-021.pdf> [Accesat la 16 Martie 2025].
7. Eco-România (2025). *Ecoturism și dezvoltare durabilă*. [online] Disponibil la: <https://www.ecoromania.ro/ecoturism-dezvoltare-durabila> [Accesat la 22 Martie 2025].
8. Gillespie, A. (2007). *Protected Areas and International Environmental Law*. Leiden: Martinus Nijhoff Publishers.
9. Hornoiu, R.I. (2009). *Ecoturismul - orientare prioritară în dezvoltarea durabilă a comunităților locale*. București: Editura ASE.
10. Jungmeier, M. și Arpa, I. (2022). *Planificarea managementului pentru arii naturale protejate*. București: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. [online] Disponibil la: <https://mmap.ro/wp-content/uploads/2022/12/Planificarea-managementului-pentru-arii-naturale-protejate.pdf> [Accesat la 22 Martie 2025].
11. Leung, Y.-F., Spenceley, A., Hvenegaard, G. and Buckley, R. (2018). Tourism and visitor management in protected areas: guidelines for sustainability, în C. Groves (ed.), *Developing capacity for a protected planet*, Gland, Switzerland: IUCN. [online] Disponibil la: <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/PAG-027-En.pdf> [Accesat la 17 Martie 2025].

12. Nistoreanu, P., Țigu, G., Popescu, D., Pădurean, M., Talpeș, A., Țală, M. și Condulescu, C., 2003. *Ecoturism și turism rural*. București: Editura ASE.
13. Pforr, C. (2001). *Concepts of sustainable development, sustainable tourism, and ecotourism: Definitions, principles, and linkages*. Western Australian Tourism Commission.
14. Rio Bravo Conservation & Management Area (1988). *Ecotourism Definition Statement*. Belize: Programme for Belize.
15. The International Ecotourism Society (2015). *Ecotourism is responsible travel to natural areas that conserves the environment, sustains the well-being of local people, and involves interpretation and education*. [online] Disponibil la: <https://zanzibar-ecotourism.org/what-is-ecotourism/> [Accesat la 24 Martie 2025].
16. Worboys, G.L., Lockwood, M., Kothari, A., Feary, S. and Pulsford, I. (2015). *Protected Area Governance and Management*. Canberra: ANU Press, [online] Disponibil la: <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/33134> [Accesat la 16 Martie 2025].